

Единъ брой 2 гроша.

ТУРЦИЯ

Единъ брой 2 гроша.

ВЪСТНИКЪ ЗА ПОЛИТИКА, НАУКА, КНИЖЕВНОСТЪ, ЗЕМЛЕДѢЛИЕ И ТЪРГОВІЯ.

ТУРЦИЯ излизва сѣка сѣбота и голѣмъ листъ, и сѣка вторникъ на малѣтъ. Годишната цѣна за въ Имперіята, по парската поща, е 4 бѣли меджидіета; вънъ отъ Имперіята, 5. Спомоществованіята трѣбува да сѣкошница и прѣдплатени. Писмата за редакціята са надписуватъ до Н. Геновича, редактора и издателя на вѣстника. Външните настоятели отговарятъ за вѣстника. Подписката на спомоществованіята става въ Цградъ-Бейоглу, Асмаж-Меджидъ № 23.

Н. Благородіе Г-нъ Г-нъ М. Бенли благоволи да подари 10 годишни теченія отъ вѣстника ни за десетъ села въ околноститъ на Шуменъ.

Г-да Кунчо Радовъ и Нешо Панчовъ благоволихъ сѣщо тъй да подарятъ едно годишно теченіе отъ листа ни за дѣвическото училище въ Кисуря.

Ний са радваме на тѣзи родолюбивы мѣжѣ като ги глѣдамы да затичватъ за народното просвѣщеніе.

ДЛЖНОСТИТЪ НА ВЛАДЫЦЫТЪ И НА ПАСТВОТО.

Прѣди да тръгнатъ за въ епархіитъ си, ний показамы наедно длжноститъ на владыцѣтъ къмъ паството тъй както и длжноститъ на паството къмъ владыцѣтъ ни.

При сѣчко това, ний прѣймамы отъ двѣ седмици насамъ достовѣрни писма въ които виждамы че тѣзи длжности не сѣ разбрани както прилича нити отъ едната страна нити отъ другата.

Паството въ нѣкои епархіи, по едно достоплачено заблудженіе, жѣлае да има владыцы безъ пары и оттамъ оплакванія до насъ, ако бы нѣкой отъ тѣзи владыцы да поиска да събере владычиннага си.

Отъ друга страна, владыцѣтъ, като не получаватъ редовно платата си отъ паството, сѣ принудени да са чумерятъ и да правятъ заѣми за да посрѣщатъ харчовѣтъ си.

Тѣзи работы не сѣ добры. Тый показватъ че въ насъ ся е вгнѣзилъ башибозукъ който трѣбува да исчезне по скоро ако искамы да са закрѣпи черковата въ народа ни.

Какъ може да исчезне този башибозукъ отъ насъ, башибозукъ, който не обѣщава нищо добро за подновената ни черкова?

Споредъ насъ, цѣра на злото са намира въ исполненіето на длжноститъ както на владыцѣтъ тъй и на народа.

Кон сѣ длжноститъ на владыцѣтъ ни къмъ народа и длжноститъ на народа къмъ владыцѣтъ?

Длжноститъ на владыцѣтъ сѣ да проповѣдватъ християнскитъ добродѣтели въ народа въ конто влизатъ и любовта, и сѣгласіето, и кротостта, и безкористіето, и привязанността къмъ царскій прѣстолъ.

Ако сичкитъ наши владыцы разбирайтъ и давѣтъ примѣръ отъ тѣзи высоки добродѣтели, ний сме увѣрени че тый ще сполучатъ да привѣржатъ добръ паството въ черковата.

Тый иматъ примѣра на фанаріотѣтъ. Фанаріотскитъ владыцы не са извадили отъ българскитъ епархіи освѣтъ защото забранихъ да изпълняватъ тѣзи длжности.

Нѣ не е това сичкого. Капризѣта, пнатата, прѣзрѣніето и обидата трѣбува да

лисатъ отъ владыцѣтъ ни; защото тѣзи кусури сѣ найголѣмитъ тѣхны душманы. Тый сѣ длжны, като общи челоѣци, да са отнасятъ вѣжливо и почтено къмъ сѣкы членъ отъ паството. Лицето на владыката трѣбува сѣкы да изражава благоволеніе, смиренность и послушливость ако ще бы да е прѣдъ него и най дошкый отъ народа. Съ този начинъ владыцѣтъ ще спечелятъ любовта, покоряетъта и послушливостта на паството си както единъ бѣлъ баща придобива тѣзи сѣкы качества при чалата си. Ний сетимъ, нѣкои нѣкой владыка не забрави че въ казаніето са намира неговото добро, доброто на народа и несполуката на грѣшкитъ владыцы помежду ни.

Да подемъ сега на длжноститъ на народа къмъ владыцѣтъ. Тѣзи длжности състоятъ въ това че сѣкы членъ отъ народа трѣбува да отдава потрѣбната честь на владыката, да му са покорява, да слуша наставленіята му, да плаща редовно длжното нему и да прощава кусуриятъ ако кусури има, защото на този свѣтъ нѣкой челоѣкъ не быва безкусуренъ.

Съединенъ тѣй помежду си, покоренъ на по горнытъ си и на владыцѣтъ си, българскій народъ ще може въ бѣжо врѣме да осмѣществи голѣмото дѣло на своето единство и да благоденствува мирно подъ крылото на Султанитъ.

Ний припорѣчвамы на сичкитъ наши разбрани българи да работятъ въ този разумъ съ владыцѣтъ наедно и да освѣтлятъ по аджемитъ отъ тѣзи послѣднитъ. Тый ще направятъ съ това най голѣма услуга на отечеството.

БЪЛГАРО-ГРЪЦКЫ РАБОТЫ.

П. Къво ново имамы днѣсъ върху българо-грѣцкы работы?

Д. Новинитъ сѣ твърдѣ важны; не ги ли научихте?

П. Нѣ; не съмъ чулъ нищо да са говори по този прѣдмѣтъ.

Д. Че какъвъ сте такъвъ българинъ да не знаете тѣзи важны новини конто турятъ единъ тържественъ край на черковний въпросъ.

П. Да не искате да говорите за посѣщеніята на патрика и на ексарха при садразамина и харджието.

Д. Изучихте. Тѣкмо за тѣзи посѣщенія вы питахъ да ми кажете ако знаете нѣщо повече отъ менъ.

П. Какъже ми тѣхъ закъ и ви разбира и удовлетвориже любовството ни. Слушайте. Прѣзъ нѣкъ си патрика осмѣлихъ при редовный визиръ и при харѣмъ-бѣкъж. Той молихъ тѣзи двама министри да му дадатъ бераты за нѣкои владыцы конто бѣль опрѣдѣлихъ за въ българскитъ епархіи.

Д. Е, сетимъ?

П. Сетаѣ това, садразамина неможе да отхвърли просбата на патрика.

Д. Че защо да я отхвърли? Азъ мисля че свободата на свѣстѣта като е припозната въ царинната, сѣкы министръ бѣше длженъ да прѣме жалбата на патрика, разумѣна са въ границитъ на законностьта.

П. Не е тамъ работата. Ний имамы царскы фирманъ, правителството не трѣбува да слуша що му приказва патрика а да приспособи рѣченый фирманъ въ сичката му цѣлостъ.

Д. Ама чѣсте Михалъ ха! Че какъ може правителството да го приспособи богато не са прѣима отъ едната страна. Нѣ вый ще кажете че то трѣбува и да насилъ тѣзи страна да го прѣме че тогасъ да го турѣ въ дѣйствиѣ. Това щѣше да бѣже хубаво ако можеше да стане. Нѣ свѣстѣта на челоѣкъ не са принуждава. Не знаете ли колко трудъ направи Махмудъ паша за да накара патрика да прѣме фирмана. Какво излизе отъ тѣзи опитванія за спогождѣние? Излизе това че патрика не само ги отхвърли, ко калугерскы начинъ, нѣ още прогласи и нѣкаква си схизма.

П. Бе джанхъ то е тѣй, правителството неможе да принуди патрика да прѣме фирмана съ сѣщый начинъ както то не принуди българскій народъ да храни грѣцкы владыцы; нѣ азъ не разбирамъ какъ може да са свѣрши работата ни вънъ отъ фирмана когато има на срѣдната схизма!.....

Д. Вый сте чуденъ челоѣкъ. Че единъ патрикъ прогласилъ за схизматицы българѣтъ, не слѣдва отъ тука че тый сѣ таковисъ. Вый можете да кажете сѣкакво зло за менъ; нѣ когато съмъ добъръ челоѣкъ, вашитъ думы немогатъ да ма направятъ лошъ челоѣкъ.

П. Истина че право говорите. Нѣ защо писахъ вѣстникѣтъ че правителството было расположено да ни нахлузи схизмата?

Д. Вѣстникѣтъ пишѣтъ какъвото искатъ; нѣ малцина ота тѣхъ са намиратъ въ истината. И дѣйствиелно можешъ ли да нарѣчешъ вѣстникъ извѣстното «Право» което пиши се на халосъ? Не е ли изжѣ за паричѣта на спомоществователитъ?

П. Тогасъ вѣстникѣтъ заблуждаватъ хората вмѣсто да ги освѣтляватъ?

Д. Нѣ сичкитъ. Има листовѣ конто са отличаватъ по правдоушный си духъ. Исключавамъ отъ числото грѣцкитъ листовѣ въ мозака на конто са върти брѣмбалъ.

П. Щерѣче че българѣтъ не трѣбува да са бѣль отъ схизмата и още по малко отъ претенциитъ на патрика.

Д. Никакъ. Правителствата не са мѣсѣтъ въ религіознитъ работы на своитъ народы и още по малко нашето което е отъ друга вѣра. И не чули какво е казалъ, за-вчера садразамина на Ексарха?

П. Позачухъ нѣщо, нѣ не добръ. Я ми расправете.

Д. Ессадъ паша казалъ на Антима і-й че правителството ще дозволи както на него тъй и на патрика да испроваждатъ владыци на врелъ отъ дѣто тъй сж быхъ поискали съ редовны махзары. Тѣй, напри- мѣръ, ако българетъ отъ еди-коя си епар- хія поискатъ българинъ владыка тамъ дѣ- до Ексарха ще испроводи българинъ вла- дыка; и наопаки ако гръцкѣ отъ еди-коя епархія изразятъ желаніе за гръкъ вла- дыка, патрика ще испраща въ тѣзи епархія гръкъ владыка.

П. Това е много хубаво; какво искамы повече; правителството показва тука го- лѣма справедливостъ и къмъ българитъ и къмъ гръцкѣ; асж другояче неможе да са расправи тѣзи прочута българо-гръцка распра.

Д. Както вждамъ вый кандисахте; ама ще са намѣратъ нѣколкоина измежду на- шитъ които нѣма да кандисагъ.

П. Съгласны смы; нѣ пословицата каз- ва: умъ царува и умъ паткы пасе. Умны- тѣ чловѣцы управляватъ по слабытъ и тѣзи послѣднитъ трѣбува да слушатъ пръ- вытъ каквото имъ казвжтъ. И азъ мисляхъ до сега като слабоумнитъ. Нѣ днесъ като ми расправихте работата убѣдихъ са въ истинността и искренности на думитъ ви. Наистина, други исходъ нѣма за устрой- ството на черковата ни.

Д. Джанжмъ, това спякы ще удобратъ; само дѣдо Ексархъ и вѣстницитъ ни сбѣр- кахъ дѣто тъй криво расправихъ работа- та на народа.

П. Да, дѣдо ексархъ и най много при- сноблагенното «Право» непрѣставахъ да выхѣтъ изъ народа че правителството ще наложи схизмата на българетъ, ако бы тѣзи послѣднитъ да прѣматъ началото за ис- провожданіето на гръцкы владыци въ е- пархитъ съ помощта на редовны махзары.

Д. Ами забравихтели балкананскый парла- ментъ. Тамъ чловѣкъ ще чуй и богословски и философскы и дипломатическы приказкы ко- то выкаржтъ да са удивлявате на высокитъ дарбы на приказовачитъ. Завчера незабѣлѣ- жихте ли какво говореше единъ отъ по мла- дитъ членове на този парламентъ. Той казваше, между другитъ, че ный неможемъ да позволимъ на гръцкы владыци да хо- дятъ изъ балкананскый полуостровъ като че ще ни пита нѣкой. Това не е ли едно остроуміе?

П. Ный българетъ смы си таквысь. Ный искамы щото правителството да жертвува гръцкѣ за нашъ хатжръ безъ да земемъ въ вниманіе това нѣщо че правителство- то жае да удовлетвори и българе и гръ- цы, по основата на правдата.

Д. Каквото и да казвжтъ, азъ мисля че горно о рѣшеніе на правителството ще благодаря и двѣтъ спорны страны.

П. Нѣма съмнѣніе; нѣ дѣдо ексархъ незнае какъ да съгласи присѣтствіето на двама единовѣрны владыци въ една и сж- ща епархія съ черковнитъ каноны които възбранявали това нѣщо.

Д. Това е твърдъ лесно. Той ще го съ- гласи съ канона, както патрика; ако па- трика грѣши ще грѣши и ексарха и обрат- но ако патрика не грѣши тогасъ и ексар- ха нѣма да грѣши.

П. Както щете; нѣ азъ съглѣждамъ тука нѣщо таквъсь като противно на чер-

ковный редъ, на черковната дисциплина.

Д. Азъ не виждамъ подобно нѣщо. Азъ виждамъ въ това и реда, и благочиніето и напръдѣка. Двѣтъ народности като ще бѣдѣтъ отдѣлены черковно, тъй ще мо- жатъ тогасъ по свободно да работатъ за своето добро.

П. Ами какъ ще са узакони това положеніе?

Д. То е вече узаконено политически въ правителственнитъ писалища съ «българъ месебеси» и «румъ месебеси».

П. Нима тѣй!

Д. Тѣй зеръ.

П. Ами дѣдо патрикъ нѣма ли да иска да са тура въ бератитъ на гръцкѣ вла- дыци: «румъ ортодоксъ месебеси» а въ тѣзи на българскѣ: «българъ схизма- тикъ месебеси» за различіе?

Д. Празна работа. Казахъ ви по горѣ че правителството не са мѣси въ черков- нитъ работы. Патрика може да иска так- вое нѣщо въ фанатизма си; нѣ не са пята отъ него. Колкото за разликата, тя съществува въ языка на двѣтъ народности.

П. Това като е тѣй ный смы са стра- хували напрасно отъ схизмата.

Д. Напрасно зеръ. Хичъ дѣ ходишь ты правителството да припознава такъсь глу- постъ. Нѣ нека свърши сега съ това че до недела ще ти прикажя пакъ нѣщо по тѣзи частъ. — (X.)

ПО НАПРѢДѢКА НА БЪЛГАРЕТЪ.

Въ началото си нашія черковенъ въпросъ немаше опрѣдѣлена форма и опрѣдѣлен- ны граници; причината на това бѣ, зашто- то народа самъ не го разбираше, нито бѣше въ състояние да оцѣни слѣдствіята, които той влечеше подыръ си. Въ начало- то си въпроса имаше съвѣсъмъ друго зна- ченіе отъ значеніето, което той придоби въ послѣдне врѣме. Българетъ испърво не само немахъ на умъ да са отцѣпятъ отъ гръцката патриаршія, нѣ даже искахъ бор- бата да са свърши колкото е възможно по- скоро, зашто са виждахъ безсилны и не- способны да я поддържатъ. Малко бѣше останало това движеніе да загине още при самото появленіе, както са случавъ твърдъ често между новитъ и непригответ- ны народы. Благодареніе обаче на безум- ното упорство на самата патриаршія, въ- проса прѣживъ и даде своятъ плодове на врѣме.

Черковныя въпросъ бѣше едно произ- шествіе въ живота на българетъ, което имъ отвори очитъ и ги възбуди къмъ усъ- вършенствованіе. Той бѣще такъва благо- творна искра, която распали сѣко българ- ско сѣрце и породилъ въ него желаніе и на- клонность къмъ напръдѣка. Прѣйи за- хващаніето на борбата съ гръцкѣ, бъл- гарскый народъ недаваше никаквы знако- ве за животъ; безъ никакво съзнаніе, безъ черкова той живѣше само за полза на другитъ. Осжденъ на духовно робство, той прѣбланияше глава прѣдъ сѣкиго и прѣгль- щаше съ търпеніе сичкитъ неудовольствія на врѣмето. Порожденіето на въпроса доказа на народа, че той не може да са у- достои за черковна независимость, ако не е въ състояніе да я закрѣпи и удържи. Порожиха са стремленія у народа къмъ образование, и той не намираше спасеніе- то си другадъ, освѣнъ въ училищата. Съ малкото изворы и късытъ си срѣдства, той

можи въ растояніе само на нѣколко години да распространи ученіе по сичкитъ части на отечеството. Събуденото чувство не мо- жеше да търпи да гледа българетъ въ не- вѣжество, а най вече когато българскѣтъ неприятели, гръцкѣтъ, са сляхъ съ сичкѣ- тѣ възможны средства да задушатъ това чувство и да противодѣйствоватъ на стре- мленіята на народа къмъ развитіето. Отъ тѣзи точка на зрѣніе, борбата ни съ гръ- цкѣтъ бѣше едно силно потякваніе, което произведе твърдъ голѣмы слѣдствія, както въ общественно тъй и умственно отноше- ніе. У другитъ народы въпроситъ, които са появяватъ, быватъ слѣдствія на зрѣ- лость; у насъ трѣмето порождаетъ въпроса. Нашій въпросъ тогавъ са породилъ, когато народното чувство не бѣше съзрѣло до- тамъ, нѣ духа на новото врѣме бѣше до- стигнало и до прѣдѣлитъ на нашето оте- чество. Като навѣяно отъ вѣтъ, появленіе- то на въпроса, можемъ каза, бѣше нѣщо случайно; и наистина, изъ най напръдъ, той бѣше дѣло само на неколцина. Този въпросъ обаче бѣше зародишь, който въ малко врѣме трѣбаше да са развѣе, да у- зрѣе и да принесе надѣжны плодове. Въ това и състои сичкото значеніе на нашія черковенъ въпросъ.

Продълженіето на въпроса принесе тол- кова полза, колкото и порожденіето на бор- бата ни съ гръцкѣтъ. Въ разстояніе на пет- найсетъ години нашата народность са от- върдѣлаше повече и повече, а дѣто прѣди малко врѣме българетъ въ нѣкои части на отечеството бѣха съвѣсъмъ заглѣхнали и потъпканы отъ гръцкѣтъ, тамъ сега ще намѣришь болгарщина да са развива твър- дѣ много. Враждата къмъ гръцкѣтъ е ожи- вѣла до толко въ българскѣтъ сѣрца, що- то и най простыя българинъ днѣсь са гор- дѣтъ съ името и народността си и слѣдва съ вниманіе хода на черковнитъ работы. Вліаніето на въпроса имаше и тѣзи до- брина, че то породилъ въ умовѣтъ на бъл- гаретъ любовь къмъ общитъ работы ко- я- то обѣщава добры сетивны стига само бъл- гаретъ да умѣятъ да водятъ работитъ си разумно и правилно и любовьта имъ да са показва на дѣло; зашто голыи и на думы патриотизмъ обѣщава много, нѣ нищо не исполнява.

Прѣди въпроса българскый народъ не бѣше познатъ; само въ теченіето на рас- прата ни съ Фенеръ Европа са увѣри за сществованіето му. Освѣтъ едната Ру- сія, нѣкоя друга държава не са интересу- ваше да знае състояніето на народа, да изучава негова животъ и неговитъ стрем- ленія; сичкѣтъ гледахъ да увеличаватъ своето вліаніе въ имперіята, нѣ нѣкоя не искаше да обрне очи и къмъ народности- тѣ, отъ които са тя съставяше. Безъ прѣувѣличеніе ный можемъ да кажемъ, че днесъ Европа са интересува твърдъ много отъ нашитъ работы и слѣдва внимателно тѣзи работы. — Д. Икономовъ.

ГРЪЦКѣтъ НЕРАЗБРАНЫ ХВАЛБЫ.

Въ една отъ нашитъ притуркы като про- четохъ съ какъвъ безобразенъ тонъ на- пада народа ни гръцкый вѣстникъ «Констан- тинупольскъ» и съ какво безуміе и само- надѣяность са хвалятъ гръцкѣтъ и гръ- цкѣтъ вѣстникары, позапрѣхъ са малко и са позамыслихъ. Чудѣхъ са и си въобра-

заявахъ за нашата отдавна, прѣди стотини гдишнѣ борба съ тѣзи наши вѣчни непріатели, Гръци, кои напоены отъ фанатизмъ изгубихъ и човѣщина и христیانство и сичко. Зехъ въ внимание тѣхнѣтъ заслуги за човѣчеството съ които сж тѣ толкова хвалятъ — че просвѣтили, че цивилизовали, че сичко добро направили на нѣбогашната дивашка и варварска Европа, и слѣдъ като размыслихъ по основателничко не на мѣрихъ нищо съ което сж тѣ припомогнали на европейската цивилизация, освѣнь, че тѣзи сжщитѣ гръци станахъ причина на многогодишната застойчивость европейска, кое чрезъ религиозны, кое чрезъ политически тѣхны бъркотии. Освѣнь това смяхъ са отъ безуміето имъ като казвать, че ний бѣднѣтъ Българъ като варвари и Монголи и прочее дѣхны смы бѣде да робуваме на образованѣтъ и божественнѣтъ Елени, хемъ това го знаахъ и най малкѣтъ имъ грѣхъ. — Нѣматъ срама не сж ни христіени тѣзи хора, кои съ пота на лѣцата на бацитѣ ни са обогатявахъ и провоздахъ най расточителнѣтъ животъ, а дѣхъ съ най жестокосърдечны сѣрца са смѣхъ на гробовѣтъ имъ които самы ископахъ. Вий са хвалите о, жестокосърдечны наши врагове, че сте бѣде образованы а ний прости; нѣ незнайте ли че ако за кратко врѣме, отъ какъ смы са отгървали отъ лошѣтъ ви ногтѣ, нѣможахъ да ни испрѣваримъ въ свѣрѣмнѣннѣтъ духъ на науката сте вий причина — вий, дѣго вы хранахъ на грѣхътъ си, а вий ни прѣядахъте сѣрцето, като ни държахъте въ подлостъ, коварства, въ мракъ и невѣжество. Вий, които убивахъте още въ зародишѣтъ сѣбо благородно прѣдпріятіе въ народа ни! Нѣ смислете са че ако сме ний прости като прости знайме да са смываеме а вий какво сте направили та толкова са надувате? Нека ни позволятъ читателитѣ да направимъ едно сравненіе на грѣхънѣтъ химристически заслуги съ онѣзи на европейцитѣ и ще са увѣрятъ че грѣхънѣтъ сж болны въ мозъка.

Его на кратко едно огледало на грѣхънѣтъ безсрамны и неразбрани хвалбы:

1. Писмото сирѣчь азбуката и печатницата, като най свѣти нѣща за развитіето и споразумѣніето на човѣчеството са измыслихъ отъ Финиціанѣтъ, народъ който живѣше по край средиземното море, а по подирната сирѣчь печатницата са изнамѣри отъ Нѣмцы, а не отъ Гръци.

2. Първата наука поимена въ Китай и въ Индія и въ Египетъ, а слѣдъ много врѣме бы прѣнесена въ Гръція.

3. Първитѣ законодатели са появихъ въ Индія, Китай и Египетъ, като: Зороастъръ, родомъ Персіанецъ, а индіиски законодатель живѣ 4,000 години прѣди Христа. Фой законодатель 3,000 години прѣди Христа. И високославный философъ моралестъ, и основатель на «Разумната Религія» Конфуцій живѣ 500 години прѣди Христа. Гръцкы нѣбохъ писатели и законодатели, които копирахъ своята наука, едвамъ са появихъ въ V, VI, VII, VIII вѣкъ прѣди Христа.

4. Телеграфътъ изнамѣри славный американецъ Франклинъ, а не Гръкъ.

5. Магнета изнамѣри този сѣхъцый, а не Гръкъ.

6. Параходътъ — вапора измыслихъ Нѣмцы, а не Гръци.

7. Желѣзницата изнамѣрихъ также Нѣмцы, а не Гръци.

8. Книгата изнамѣрихъ также Нѣмцы, а не Гръци.

9. Музиката са усѣвршенствува отъ Италианцы, а не отъ Гръци.

10. Сахатитѣ за въ лазухъ изнамѣри Петъръ Геле, нѣ и той не бѣше Гръкъ.

11. Пунката, топѣтъ, барутътъ — на жѣлостъ Нѣмцы, а не Гръци.

12. Астрономскитѣ ордія — Нѣмцы а не Гръци.

13. Истинната слънчева система състави Славянинъ, а не грѣкъ.

14. Хубавото живописство и трогателнѣтъ оперы са распрострѣхъ по свѣта отъ Италия, а не отъ Гръція.

15. Цѣрѣтъ съ които си служи цѣлѣтъ свѣтъ изнамѣрихъ Арабитѣ, а не Гръцитѣ.

16. Сичкы най важны за човѣчеството, тѣхническы, механическы и физическы ордія измысли Западна Европа, а не Гръція.

17. Най хубавѣ перцеланѣ изработихъ и работяхъ Китайцитѣ, а не Гръцитѣ.

18. Най хубава коприна изработихъ Китайцитѣ, а не Гръцитѣ.

19. Фотографіята изнамѣри Западна Европа, а не Гръція.

20. Литографіята, както и сичкы други малкы и голѣмы изнамѣрания изнамѣри Западна Европа и Америка, а не Гръція.

Гръцитѣ са още хвалятъ, че тѣ стаахъ причина за распространѣніето на христіанството въ Европа! Нѣбѣ до врага съ вашитѣ хвалбы! — Христіанството са распрострѣ отъ богодухновеннѣтъ апостоли, а между тѣхъ нѣмаше ни единъ Гръкъ. Какво ли друго сж направили тѣзи наши непріатели Гръци, а лигѣтъ ошачкы като шугавы козы. Едно нѣщо иматъ само по много отъ насъ, а то е тѣхното коварство и лукавство. Но и тѣзи тѣхны качества — голѣмы и само на Гръцитѣ свойственны качества — сж много нискы при нашата простотушность и свѣта божія ПРАВДА. — Не щѣ да споменувамъ за старата имъ метафизическа и софистическа философія, кол по вече приспиваше човѣчеството отъ колкото да го събужда. — (II.)

КОЛКО МЛѢКО ХАРЧИ ЕВРОПА ВЪ ГОДИНАТА?

Мнозина ще са почудятъ като чуватъ, че Европа ежегодно харчи за млѣко повече отъ колкото за мѣсо, или съ други думы, че въ Европа свѣтъ день са пестрѣва за 30 милиона гроша млѣко. Между туй това е цѣла истина и може по лесно да си присмѣтне, нежели стойността на мѣсото. Млѣкото е главната храна за сичкѣтъ народы които са занимахътъ съ скотовѣдство; то е обична храна и на европейцитѣ. То ни храни отъ люлката до гроба. Въ Европа нѣма човѣкъ, който да не употребѣва млѣко. Гражданина и селянина, особенно послѣдний, замихътъ въ него главната са прѣхранѣ подырь хлѣба. За прѣсмѣтаніе на сичкото количество млѣко, което са харчи въ Европа, статисти ката употребѣва два способа: споредъ първый способъ опредѣлява са сичкото количество млѣко, което са изи отъ добытъка, а по вторый — само онова количество което са пива. Разликата отъ сравненіето на двѣтъ суммы показва колко млѣко отива за направіаніе на масло и сырение. Да направимъ и двѣтъ прѣсмѣтанія. 1) Сичкѣтъ кравы въ Европа достигатъ до 50 милиона,

и сѣба крѣва, едно възъ друго, дава ежедневно по 5 омы млѣко (да не забравяеме, че кравитѣ въ Европа не сж като нашитѣ, нѣ че тамъ доятъ и по 12 омы млѣко отъ една крѣва.) а въ година по 1825 омы, отъто слѣдѣ, че сичкѣтъ кравы дахътъ ежегодно 92,000,000,000 омы млѣко. Отъ 140,000,000 овцы и козы са добива ежедневно, като положимъ на глава по 60 драма млѣко, 21 омы, а за цѣлъ періодъ на доеніето около 2,000,000,000 омы; слѣдователно сичкото млѣко възлази на 94,000,000,000 омы.

2) Ако туримъ, че сѣкы човѣкъ пестрѣва сѣкы день, едно възъ друго, по 1 1/2 ома млѣко, то 275 милиона души истребхътъ на день 138 милиона омы, а въ година 50 милиарда омы. Като са смѣтне оката по 10 пары, то сичкото млѣко, което харчи Европа ежегодно, струва 12 1/2 милиарда гроша, отъто слѣдѣ, че Европа ежегодно истреба за повече отъ 30 милиона гр. млѣко! Отъ това са види че не бы было злѣ за нашата земя, ако тя бы имала и съдържала повече добытъкъ. Като туримъ при тѣзи числа и ползата отъ сырението и маслото, ползата на добытъка става еще по явна. Сичкото млѣко на добытъка въ Европа бѣше, казахме, 94 милиарда омы; отъ него 50 милиарда са испива: останалото са обрѣца на сырение и масло. Като са основава на опыта, статистиката полага, че Европа искарева ежегодно 1,800,000,000 омы масло за гр. 9,000,000,000 (по 5 гроша оката.) Тѣзи смѣтка излаза отъ количества на маслото, което дава европейскы добытъкъ ежегодно. Споредъ друга смѣтка, която са опира на срѣдното количество масло харчено отъ сѣкы европеецъ, тѣзи сума става още по голѣма. Англійскы статистикъ Махъ-Кулохъ полага, че на сѣкы европеецъ сж потрѣбны 8 омы масло въ годишната, а на цѣлото европейско население 2,200,000,000 омы, които струхътъ, по 5 гроша оката, 12,000,000,000 гроша. Ще каже Европа харчи на день за масло около 30 милиона гроша!

Осьмъ омы масло на човѣкъ може да савидятъ много на нашитѣ българе, които съ 8 омы прѣхранѣхъ цѣла къща, нѣ онова което е много за насъ, то е малко за европейцитѣ. Маслото ний употребяваме само въ ястіята: а за европейцитѣ кравншкото масло е готово ястіе. Туй го ядхътъ съ хлѣбъ, каквото ний ядемъ сырението.

СѢКАКВЫ НѢЩА И НОВИНЫ.

— Споредъ обнародваната равнотѣтка на компанията на трамвайтъ въ Цариградъ, компанията има за сѣга 66 трамвайскы кола, 107 омнибуза, 537 коніе и три голѣмы ахъры: единъ на Бешикташъ, единъ на Аксарай и другъ на Чилли. Пригответъ сж още два: на Еюбъ и на Едирнекъ ну. Показъ сичката 1872 година са принесли жѣтвыны 5,035,032 които запл тѣзи сичко гроша 6,545,596 1/2. Сичкѣтъ жѣтвыны които са заплхъхъ сж 432 души отъ които 24 нѣ писалишата на управленіето, други послужытъ на лѣнитѣ (сѣхъзи 104, арбаджия и коніиши 82, билетчи 66.) останала управители на станциитѣ, надзиратели и прочее. Отъ равнотѣската са доказва че чѣстата печалба до 31 декември 1872 е гроша 2,846,599.

— Въ сѣкы Зияриескы села са появила една страшна болѣзъ отъ който умарѣли дѣцата малко свѣтъ роженіето сж. Зато са отдава на пѣкои дѣци болѣсти, които религиозитѣ, стари сѣлѣты, принесли отъ вѣнь. Зияриескыи залѣ испратихъ лѣкары на мѣстата нѣ злото никакъ не прѣстѣнало.

— Министерството на финанцитѣ склучи съ

Цариградската банка и Турското Дружество на сенетите и полиците единъ заемъ отъ 700,000 лиры стерлинги съ 11 о/о годишна лихва. Въ заемъ на този заемъ са дали десеттици на Змирненский и Солунский вилаеты.

— Миналата събота италианский посланикъ контъ Барбозани ходилъ на Портата и подписать съ министъра на външните работы протокола който отстъпва на чужденците право да иматъ недвижимы имоты въ държавата.

— Арменский банкиръ Масирюглу Богосъ бей, поларилъ на Цариградското сиротопиталище една сума отъ 500 лиры турски.

— Дядо Мелетий, който са оърбѣли владика за Сѳіа, трагичъ миналий понеделникъ за епархіята си.

— Вѣстникъ Янина извѣства че правителството рѣшило штогъ чифлика Парга да са продаде на парчета на жителы на това мѣсто.

— Единъ телеграмъ отъ Римъ извѣства че Г. Брака са оърбѣли католическы патриархъ въ Йерусалимъ на мѣстото на Г. Валерга, който са починалъ.

— Пишатъ отъ Пловдивъ че новий мюесарифинъ на този градъ Фехимъ паша, пристигналъ миналата недѣля въ четвъртъкъ и него день още занимае положеніето си. Вѣтхый мюесарифинъ Абдулъ Хамидъ паша оставилъ досѣдѣната пѣтия Пловдивъ за да отиде на новото си мѣсто като мюесарифинъ на Ели-Пазаръ.

— Една нова княгиня, дъщеря на Султана, са добила миналий пѣтъкъ презъ пощата въ царскый палатъ.

— Тѣзи дни единъ новъ турскы вѣстникъ полъ име Румелия, са яви въ Салоникъ.

— Спомошествованіе са отворилъ подъ покровителството на Христакъ ефенди, Зорграфосъ за съгражданіето на едно грчко училище въ Киречкый въ Македония. Христакъ ефенди подписалъ 25 лиры турски.

— Контъ Воге ходилъ миналата събота на Р. Порта и направилъ посѣщеніе на министра на външните работы. Посланика на французката република ималъ единъ дълъгъ разговоръ съ Сафветъ паша.

— Баварскый князь Леополдъ, който е сгоденъ за княгиня Жизела, една отъ дѣщеритъ на Австрійскый императоръ, пристигна миналий понеделникъ въ Цариградъ заедно съ Баварскый князь Алберта. Тѣзи двама прочуты пѣтници идатъ отъ Палестина дѣто бѣха ходили на поклоненіе. Тѣ скоро ще оставятъ града ни за да продължаватъ пѣтуваніето си. Свадбата на князь Леополда щѣла да стане на 20 Априля (н. к.).

— На В. Порта вѣнчаше до сега гостилицы. Този недостатъкъ ще са допѣли. По заповѣдъ на великый визиръ на този часъ са съграждатъ двѣ стаи които ще служатъ за мѣсто на двѣ гостилицы. Повече отъ 200,000 грама са принесоха за наема на двѣте гостилицы.

— Кіатинцы отъ терджоманъ калема на В. Порта съставихъ едно дружество за купуваніе на сенеты отъ желѣзнытъ румелийскы пѣтници. Членовецъ на това дружество ще си сподѣлятъ печалбытъ които би имъ са паднали отъ трипѣсечнытъ пѣнка на тѣзи сенеты.

— Единъ търговецъ отъ Цариградъ на име Султанъ Хамамъ бѣде жертва на една кражба отъ 280 лиры, когато са сторѣ въ негова вѣрда отъ одного отъ слугытъ му. Въ четвъртъкъ вечерта, полиціята като са извѣсти за това чѣшо, испрати незабавно по телеграфа нуждытъ заповѣди за улавяніето на виноватыя и въ събота занѣе назжръ прѣ по телеграфа извѣстіе че това лице са хванало съ сичкытъ откраднаты пары.

— Миналата събота, румунскый агентинъ ходилъ на В. Порта и направилъ посѣщеніе на министра на външните работы. Князь Гика са разговарялъ повече отъ единъ часъ съ Сафветъ паша.

— Грчкытъ вѣстници обнародоватъ двѣ новы благодѣянія на Г. Георгъ Зарифъ. Голѣмый грчкы банкиръ са натоварилъ съ поддържаніето на Г. Евтузиди, млад момѣкъ който бѣше учителъ въ мелионикското училище на етнийскый университетъ и който отива въ Франція за да довърши наукытъ си. Той испратилъ още една помоць отъ 30 лиры турски на Г. Каролидисъ ученикъ отъ училището на Монахо.

— Грчкый, раскопирѣвскый владика, на когото свадбѣнето са бѣше изискало съ едно министерско тескере и който упорствуваше до сега

да са покори на заповѣдта на правителството, телеграфиралъ на фенерската патриаршія че са рѣшилъ найъ послѣ да остави скоро сѣдалището си за да дойде въ Цариградъ.

— Монапола на топонимъ отвори дѣвъ на турскый вѣстникъ Серачь, който бѣше обвинилъ управленіето че е неспособно и некаждрно. Тѣзи дѣвъа че са сажли отъ комисіята на печатъ когато засѣдаа въ министерството на външните работы.

— Миналата година една голѣма кражба бѣше са сторѣла въ вѣрда на Реуѣ бей който живѣе на Чекаль-Оглу въ околноститъ на В. Порта. Хѣлдути бѣха вѣзми въ къщата му и като счупили единъ сандѣкъ, откраднали бѣхъ 8000 консолидета. Полиціята бѣше са извѣстива незабавно и нумертата на консолидета бѣха са обнародовали, нѣ отъ тогава насамъ никакво свѣдѣніе, никакъвъ знакъ не бѣха дошли да освѣтлятъ търполинытъ издирванія на полицейскытъ агенты. Миналий пѣтъкъ единъ харватинъ са прѣдставилъ на единъ сарафинъ за да продаде едно консолиде; на сжщата минута са намиралъ при сарафина истинѣкѣчъ въ рѣкитъ на когото бѣли вѣзложены книги; тѣ описаніи за тѣзи работы и който стѣнкавалъ тозъ частъ че нумерто на прѣдставеный сенетъ е едно отъ тѣзи на откраднаты миналата година сенеты. Той попыталъ харватина отъ дѣе зель тѣзи книги а върху отричаніето на послѣдний да заповѣди въпроситъ конту му са направили, истинѣкѣчъ помыслилъ занѣи а чакралъ да завѣдѣтъ харатина на полиціята. Тамъ това лице исповѣдаше че бѣше единъ отъ дѣйнытъ на сторѣната на Чекаль-Оглу кражба, показавъ съучастникытъ си съ конту едина е китачий авторѣнъ единъ вѣтхъ градинаръ на къщата, найъ послѣ той обвинилъ че откраднаты сенеты бѣли заворены въ единъ сандѣкъ който отанили на цариградскый помюркъ а че като неможали да ги продадатъ тука, тѣ са прѣготовили да ги испратятъ на вѣнъ. Единъ полицейскы агентинъ отишълъ на помюрка, хваналъ сѣмѣка който са нѣмрилъ пѣленъ съ консолидета, откраднута сума бѣла непожнѣната, сичкытъ тѣзи книги бѣли обвиты въ платнены бѣхы. Тозъ частъ извѣстили на прѣвѣжателя, който дошълъ да земе пѣтца си. Двамата съучастници на харватина са уловили и тѣ.

— Някои мѣстны вѣстници извѣстихъ че Сърбія отказала да плати годишнытъ си данѣкъ на правителството и че, споредъ «Туркы» садразамина бѣлъ испроводилъ една денѣша до сръбского правителство въ което подкалѣлъ послѣднето да си плати лѣжка къмъ царшината. Нѣ ако трѣбува да вървѣмы Левантъ Таймъ, тоа извѣстіе бѣло лѣжливо.

— Днѣсь англійскый посланикъ, французскый, германскый, австрійскый и рускый ще отидатъ на В. Порта за да подниматъ съ министъра на външните работы протокола който са отнася до оърбѣденіето на либанскый управитель, Рустемъ паша.

— Неодогостъ подтвърдѣна свѣдѣніята които по напредъ бѣше дали върху проекта който са прѣдставилъ на великый визиръ отъ топонѣджитъ търговцы. Този проектъ който сключива на уничтоженіето на монополитъ на топонимъ въ Цариградъ и на замѣстѣзаніето му съ една друга система за събираніе на правото, когато принасила на хазната много по голѣмы доходы, са разгѣжѣлъ на този часъ въ писаницата на държавный свѣтъ.

— Завчера министерскый свѣтъ са дѣжъ въ конака на Камилъ паша; разискуванія станаха въ него върху желѣзнытъ пѣтница на държавата.

— Австрійскый посланикъ контъ Людолфъ направилъ миналий понеделникъ посѣщеніе на великый визиръ и на министра на външните работы. Контъ Людолфъ ходилъ послѣ на Тилжарета, сѣтъ при Махмудъ паша министъръ на търговіето. Рашимъ паша министъръ на общитъ стѣны, Кемаль паша министъръ на общито просвѣщеніе и Деведетъ паша министъръ на евѣфа.

— По заповѣдъ на Султана явергы на царскый сарай ще посѣятъ отъ сега натѣтъкъ сжщата униформа когато поятъ офицерытъ въ редовната войска. Сжже едно позволеніе общаго на униформата на стѣенія имъ ще ги отѣмѣва отъ офицерытъ на другытъ оръжія. Казавъ че и униформата на редовнытъ сѣмѣты щѣла скоро да са измѣни.

— Сръбскый князь Миланъ прѣдѣжѣва да обыкала земята си. Найъ послѣднытъ новины извѣстѣватъ че той отивалъ къмъ селото Тиворникъ.

— Министерството на общенародното просвѣщеніе прѣдложило на правителството основнытъ на единъ новъ законъ върху печатницытъ и книгытъ които са издавать въ държавата. Казавъ че тѣзи основы бѣли съгласны съ интересытъ на печатарытъ както и съ тѣзи на правителството. Надавать са че новытъ законъ ще излѣзе скоро.

— Заѣмъ на Наполеона III са потвърдилъ тѣзи дни отъ англійскытъ власти. Сичкый частенъ имотъ на бывшый императоръ бѣлъ отъ 120,000 лиры стерлинги (3 милиона франгы.) които оставилъ сичкытъ на императрица Евгения. Самото заѣданіе когато направилъ на сына си е царската курона и лишо повече.

— Повородѣната дѣщеря на Султана са нарѣкла Асма Султана.

— Главный рускы консулъ въ Русчукъ Г. Мачиницъ пристигна миналий понеделникъ въ града ни.

— Българската народна черкова при Фенеръ е на разгѣбеніе; това състояніе на работытъ привлѣче вниманіето на Ексарха. Вѣчера едно събраніе са дѣржа на Ортакый отъ по прѣвѣтъ наша българе подъ прѣдѣвателството на дѣда Ангѣтина за да промышля върху изгнаніето на възвѣмѣрената черкова на това мѣсто.

— Вѣчера, грчкый патриархъ, придруженъ отъ членовецъ на свѣтый синодъ, ходи при садразаминѣи при министъра на външните работы. Н. Свѣтѣйшество са разговаряло на дълго съ дамѣта министры върху българо грчкытъ работы.

— Миналий четвъртъкъ правителството сключи съ царската отоманска банка и общый отоманскый кредитъ единъ заемъ отъ петдѣсетъ милиона лиры турски съ 5 о/о на годишната лихва. Този заемъ, който е оърбѣденъ за направата на желѣзнытъ пѣтница, щѣлъ да са издаде на пѣтцата на 60 о/о.

— Великый Визиръ отправи на сичкытъ валѣи една окръжна денѣша когато имъ заповѣда да запрѣятъ и въ областитъ продаваніето на промѣсѣтъ отъ сенетитъ на желѣзнытъ румелийскы пѣтница или на другы сенеты съ преміи.

— Командантинѣна втората ордѣа, Абдулъ ерѣмъ паша пристигна завчера въ града ни отъ Шуменъ. Щолъ излѣзе отъ вапѣра, той отиде на В. Порта, дѣто ималъ дълъгъ разговоръ съ садразаминѣи.

— Кючукъ Фуадъ бей са оърбѣли прѣвъ камерхеръ на Султана на мѣстото на Зиверъ бей, който са извади отъ служба.

— Министъра на общитъ сграды Рашимъ паша излѣзе миналий вторникъ отъ Цариградъ за да отиде да нагѣда работытъ на желѣзнытъ пѣтъ отъ Хайдаръ паша до Измитъ.

— Кѣлочѣла Азизъ бей са испрати отъ правителството да отиде въ Лонда за да надзирава направата на 50 милиона новъ видъ фишѣцы които са порѣжѣха въ този градъ.

— Турскый посланикъ въ Берлинъ Аристархъ бей ще дойде скоро въ Цариградъ на распускъ. Въ неговото отсъствіе, работытъ на посолството ще са управлѣватъ отъ първыи писаръ Каратеодори ефенди.

— Турскый вѣстникъ Серачь казва че споредъ новыи уставъ върху печатницытъ за отваряніето на сѣва нова печатница че са плаща една извѣстна сума пары на хазната.

— Завчера въ четвъртъкъ Н. Екзархъ Ексарха направилъ посѣщеніе на садразаминѣи и на министра на външните работы.

— Христакъ ефенди Зорграфосъ полари на грчкото благотѣлѣно дружество въ Терапія една сума отъ 20 лиры турски.

— Грчкытъ господа Домника Христакъ Зорграфосъ, Елена Г. Зарѣнъ, Елена З. Стефановичъ, Пѣтѣа Г. Сѣкириѣтъ и Пенелона Власто зѣхъ подъ покровителството си нижневото грчко-жѣнско обзѣрніе Евридикъ и, когато бѣше прѣстѣнало отъ нѣколко врѣме изданіето си по причина на изиеніе на срѣства. Това обзѣрніе са появи пакъ изново. Ето единъ добръ приѣмъ за попражѣи на нашѣтъ българскы господа.

ИЗВѣСТІЕ. Дѣла подписаный извѣстѣватъ на публична че дружеството когато имаша съ Пѣтана Н. Кануоръ въ Цариградъ, Чорачи-Ханъ, прѣстѣна отъ днѣсь до сѣдѣстѣна и нѣма въ бѣжущее да сѣдѣва подписа: Хаджи Йѣка Павловъ и др.

Сонотъ, 27 февруарій 1873 — Х. Гюка Павловъ.

Покойната остави три дѣца на малѣкъ възраст.